

Sammanträde	Vattendelegationen i Västerhavets vattendistrikt
Tid	Onsdagen den 12 mars 2025, kl 10:00-15:00
Plats	Länsstyrelsen Västra Götaland, S. Hamngatan i Göteborg
Ledamöter	Sten Tolgfors, ordförande Lena Gipperth, professor miljörett, Göteborgs Universitet (§§ 1-11 samt §§ 14-18) Karin Enfjäll, Länsstyrelsen i Värmlands län Kristian Wennberg, Länsstyrelsen i Skåne län (Skype från § 13) Per Leander, miljövårdsdirektör, Länsstyrelsen i Hallands län Niclas Åberg, projektledare och Västerhavskonsulent Lena Blom, Kretslopp och vatten Margareta Sandström, tidigare miljöchef Stora Enso Jan Utbult, kommunstyrelsens ordförande Öckerö kommun Mats Abrahamsson, kommunalråd Sotenäs kommun (Skype)

Tjänstemän	Annika Ekvall, vattenvårdsdirektör Margreth Folcker, sekreterare Eva Olsen, Natur- och vattenavdelningen, Länsstyrelsen V. Götaland Sabine Lagerberg (§ 12), Vattenmyndighetens kansli Sara Masterman (§§ 9 och 13), Vattenmyndighetens kansli
------------	--

§ 1 Öppnande

Ordförande förklarar mötet öppnat och konstaterar att vi är beslutsföra med 10 närvarande delegater.

§ 2 Dagordning

Dagordningen godkänns, med ändringen att § 15 flyttas till före § 12.

§ 3 Val av justerare

Karin Enfjäll väljs att justera protokollet tillsammans med ordföranden.

§ 4 Föregående mötesprotokoll

Protokollet från föregående möte läggs till handlingarna.

§ 5 Beslut om inriktning för tillämpning av tidsfrister

4 kap. § 9 Vattenförvaltningsförordningen (2024:660) anger att tidsfrister efter 2027 endast får medges om det på grund av naturliga förhållanden är omöjligt att åstadkomma förbättringarna dessförinnan. Det bedöms inte förenligt med Vattenförvaltningsförordningen att på andra grunder

än naturlig återhämtning besluta om miljö kvalitetsnormer som innehåller en tidsfrist längre än till 2027. Detta står i kontrast mot bestämmelserna i Nationell plan för moderna miljö villkor (NAP), förordning (1998:1388) om vattenverksamheter, §§ 24-35. I 26 § anges att normsättningen ska bedrivas med den prioriteringsordning som behövs för att genomföra planen. I bilagan till förordningen anges, för varje prövningsområde, ett sista datum som verksamhetsutövarna i detta prövningsområde ska lämna in sin ansökan till domstolen. I den version av förordningen som gäller idag är den sista tidpunkten 1 februari 2039.

Det är inte möjligt att förena kravet på att tidsfrister efter 2027 bara får grundas på naturlig återhämtning, vilket betyder att alla åtgärder ska vara genomförda före 2027, samtidigt som normsättningen ska ske utifrån en tidplan som i dagsläget sträcker sig till 2039.

Vattenmyndigheterna behöver ta ett beslut om inriktning för tillämpning av tidsfrister. Detta ärende diskuterades på vattendelegationens möte den 5 december 2024, men inget beslut fattades. Istället beslöt att skicka ett brev till regeringen för att påpeka dilemman som uppkommer när dessa två förordningar står emot varandra. Detta brev avsändes till regeringen i januari (se bilaga 3). Inget svar hade erhållits vid tidpunkten för mötet. Övriga vattendelegationer fattade beslut i enlighet med utskickat underlag redan i december.

Lena Gipperth påpekar att regeringen sätter vattendelegationen i en knepig situation och önskar notera i protokollet att delegationen har skrivit ett brev till regeringen och påtalat dilemman. I brevet står bl a: " Vattendelegationen behöver fatta ett beslut om vilken förordning som ska följas och planerar att fatta detta beslut vid sitt ordinarie möte den 12 mars. Kallelsen till mötet sänds ut senast 26 februari. Om inte regeringen säger något annat så avser vattenmyndighetens kansli att föreslå vattendelegationen att besluta att vi även i fortsättningen ska sätta normer i enlighet med förordningen om vattenverksamheter, och alltså besluta om tidsfrister efter 2027 för de vattenförekomster med vattenverksamheter som omfattas av NAP och som ska prövas efter 2027."

Vattendelegationen för Västerhavets vattendistrikt beslutar att, för tidsfrister för så kallade NAP-vatten, tillämpa samma princip som vid besluten om MKN 2021. Detta avviker från formuleringen i 4 kap. 9 § vattenförvaltningsförordningen och HaVs vägledning.

Därutöver tillämpas tidsfrister bortom 2027 när tillräckliga åtgärder är genomförda, god status väntas uppnås, men ekosystemets återhämtning tar tid. Undantag från denna princip görs för nya PRIO-ämnen och ämnen med nya strängare gränsvärden, enligt tidigare inriktningsbeslut.

§ 6 Beslut om att godkänna samrådsredogörelse för Karls grav

Vattenmyndigheten Västerhavet har fått kännedom om att befintlig miljö kvalitetsnorm för vattenförekomsten Karls grav (WA43552176) har en felaktig kravnivå för den ekologiska potentialen. Samråd för det nya förslaget på norm har genomförts under perioden 1 november 2024 - 14 februari 2025 och två yttranden har kommit in som bägge stödjer den föreslagna normen.

Vattendelegationen för Västerhavets vattendistrikt beslutar att godkänna samrådsammansättningen för Karls grav.

§ 7 Beslut om ny miljö kvalitetsnorm för Karls grav

Vattenmyndigheten i Västerhavets vattendistrikt har identifierat att vattenförekomsten Karls grav (WA43552176) i Vänersborgs kommun har en felaktig kravnivå för den ekologiska potentialen i miljö kvalitetsnormen. Förslaget är att kravnivån, dvs. att vandringsbenägna och övrigt förekommande fiskarter ska kunna röra sig fritt till, från och inom vattenförekomsten samt till eventuella biflöden, och ha tillräcklig tillgång på lek- och uppväxtplatser, tas bort. I stället föreslås att kravnivån ska innefatta påväxt kiselalger, vilket är en bättre lämpad kravnivå för Karls grav. Artsammansättningen ska motsvara vad som kan förväntas vid en god vattenkvalitet utan övergödning eller försurning enligt bedömningsgrunderna.

Vattendelegationen för Västerhavets vattendistrikt beslutar att anta ändringsföreskrifter om kvalitetskrav för vattenförekomster i Västerhavets vattendistrikt enligt förslag (bilaga 6).

Vattendelegationen uppdrar till Vattenmyndighetens kansli att, innan publicering, göra nödvändiga redaktionella justeringar som inte innebär ändringar i sak.

Slutligt beslut om godkännande av genomförda ändringar och publicering av ändrings-föreskriften ska fattas av vattendelegationens ordförande senast den 31 mars 2025.

§ 8 Information om regeringsuppdrag i regleringsbrevet

Länsstyrelsens regleringsbrev för 2025 innehåller flera uppdrag riktade till vattenmyndigheten, vilka redovisades.

Delegationen noterade informationen.

§ 9 Information och diskussion om principer för regeringsuppdrag gällande delåtgärdsprogram

Ett av uppdragen i regleringsbrevet handlar om att vattenmyndigheterna ska upprätta delåtgärdsprogram. Annika Ekvall presenterade en bakgrund, några olika aspekter att tänka på när man väljer geografiskt område samt några olika förslag som diskuteras för närvarande. Det finns medel avsatta för detta som ska delas mellan vattenmyndigheterna och berörda länsstyrelser. Vilka länsstyrelser som är berörda beror på vilket geografiskt område som kommer att omfattas, och detta leder till en viss tidspress för det inledande arbetet eftersom de ekonomiska medlen inte kan fördelas innan det står klart vilka län som är berörda. Det är kansliets bedömning att beslut om inriktning på delåtgärdsprogram inte kan vänta till ordinarie möte i juni. Delegationen hade flera förslag och ställde många frågor. Det verkar finnas enighet om att vi ska undvika att få till ännu en administrativ produkt som inte ger avtryck i fysiska åtgärder. Havs- och vattenmyndigheten ska vägleda i frågan och dialog pågår för att lösa ut vad egentligen ett delåtgärdsprogram ska innehålla.

Delegationen noterade informationen samt beslutade att tjänstemännen får ta fram ett förslag som sedan beslutas via per capsulam-beslut, med ett digitalt informationsmöte under beslutstiden.

§ 10. Information om EU kommissionens överträdelseärende samt återkoppling från kommissionen på Vattenmyndigheternas rapportering

EU-kommissionen har granskat förvaltningsplanen och åtgärdsprogrammet för förra vattenförvaltningscykeln, 2016-2021. Återkopplingen är mer kortfattad än föregående granskning, men kommissionen har inte granskat inrapporterade data ännu, utan endast dokumenten. Sammanfattningsvis anser EU-kommissionen att åtgärdsarbetet går för långsamt. Granskningsrapporten är riktad till Sverige som nation och regeringen ansvarar för att agera på rapporten.

Både EU-kommissionens generella rapport som riktar sig till samtliga medlemsstater och den specifika rapport som riktar sig till Sverige finns att läsa på vår samarbetsyta.

Den 16 december 2024 inleddes ett s k överträdelseärende mot Sverige där EU-kommissionen riktar mer specifik kritik mot Sverige. Regeringen har fått förlängd tid för att svara till den 31 mars.

Delegationen noterade informationen.

§ 11 Lägesrapport från arbetsgruppen "Sektor vattenkraft"

Regeringskansliet arbetar med justeringar utifrån synpunkter i remissrundan men tidplanen för när ny lagstiftning kan vara på plats är inte klar. Vi får invänta ny lagstiftning innan den pågående normöversynen kan fortgå.

Delegationen noterade informationen.

§ 12 Information om dom och överklagan angående Gåsgruvan

Sabine Lagerberg redovisade läget i Gåsgruvan-ärendet som vattendelegationen yttrade sig om vid ett extra möte den 25 april 2024. Dom har fallit i Mark- och miljööverdomstolen och det blev avslag på tillståndsansökan. Motiven var delvis att miljö kvalitetsnormen riskerar att äventyras, men det fanns även andra skäl för detta.

Ärendet är överklagat till Högsta domstolen, där det krävs prövningstillstånd. Om ärendet tas upp där så kan delegationen tillfrågas om yttrande igen.

Delegationen noterade informationen.

§ 13 Information om aktuella frågor

Utöver de aktuella händelser som informerades om i de utskickade noterna gavs en kort sammanfattning kring nedanstående frågor.

Arbetet med orimliga kostnader: Sara Masterman redovisade att metodutveckling för de faktiska analyserna och utveckling av underlag för både kostnader och nyttor pågår. Metoden kommer att skrivas färdig snart men kommer att behöva vara ett levande dokument och revideras vid behov.

Yttrande avseende översvämningsskydd i Bäveån:

Vattenmyndigheten har fått ett föreläggande om yttrande angående ett översvämningsskydd i Bäveån som kom efter det datum som dagordningen skickades ut. Senaste svarsdatum är 22 april, eftersom vi sökt, och fått, förlängning av svarstiden. Delegationen fick en genomgång av vad ärendet handlade om. Per Leander påpekar att det är bra om vi, när delegationen fattar beslut, också klargör att handläggare får företräda vattenmyndigheten vid kommande muntlig förhandling och huvudförhandling och föreslår att någon jurist får formulera detta på lämpligt sätt.

Delegationen noterade informationen samt beslutade att tjänstemännen får ta fram ett förslag till yttrande, samt en lösning på hur vattenmyndigheten representeras, som sedan beslutas via per capsulam-beslut. Delegationen önskar också ett digitalt informationsmöte under beslutstiden.

Niclas Åberg anmäler jäv eftersom Uddevalla kommun är en av hans arbetsgivare.

Esbo-samråd om Arbetsprogram samt Översikt över väsentliga frågor:

Vattenmyndigheterna har bedömt att samrådet om AP-ÖVF som pågår 1 november 2024 - 30 april 2025 inte innebär en betydande miljöpåverkan i något grannland. Om man bedömer att betydande miljöpåverkan riskeras så inleds ett s k Esbo-samråd. Finland har begärt Esbo-samråd angående Bottenvikens AP-ÖVF, vilket innebär att deras AP-ÖVF också behöver skickas till Norge, och, i förlängningen, att alla AP-ÖVF som berör Norge behöver Esbo-samrådas, alltså även Västerhavets. Detta är gjort. Norge har dock hittills inte ansett att deras AP-ÖVF behöver ett Esbosamråd med oss.

Framskjuten samrådsstart:

Kansliet informerar om att tidpunkten för samråd av Förvaltningsplan, Åtgärdsprogram och miljö kvalitetsnormer behöver skjutas fram från 1 juli till 1 november 2026. Det finns flera skäl för detta, bl a att samrådsfunktionen i VISS 2.0 behöver vara klart före samråd, men också arbetsbelastningen för beredningssekretariatet. Nackdelen är att tiden för att hantera inkomna yttranden förkortas, men omständigheterna är sådana att vattenmyndigheterna bedömer att denna förskjutning är nödvändig.

Delegationen noterade informationen.

14. Beslut fattade per capsulam under perioden
Inga frågor.

Delegationen noterade informationen.

§ 15 Utvärdering av processen för per capsulambeslut

Delegationen anser att processen för per capsulam-beslut fungerar bra. Om det är möjligt så är det bra med informationsmöten så att man kan ställa frågor.

Delegationen noterade informationen.

§ 16 Plan för delegationen 2025

Den framåtsyftande planen för kommande möten gicks igenom. Delegationen uttryckte önskemål om studiebesök på junimötet. Ett förslag är Sotenäs. Här finns bl a anläggningen Renahav och vi kan också få information om prövningen av Smögenlax, där miljö kvalitetsnormerna spelat roll. Kansliet försöker ordna detta tillsammans med Mats Abrahamsson.

Delegationen noterade informationen.

§ 17 Inkomna ärenden och remisser under perioden

I övrigt fanns inga frågor på de ärenden och remisser som kommit in till kansliet under perioden.

Delegationen noterade informationen.

§ 18 Övrigt

Inga övriga punkter anmäldes.

Justeras

Justeras

Sten Tolgfors
Ordförande

Karin Enfjäll
Justerare

Margreth Folcker
Sekreterare

Detta protokoll har justerats digitalt och saknar därför namnunderskrifter